

Mohácsek Magdolna

A nemzeti kisebbségek szervezeteinek kiutalt finanszírozás elemzése

Jelen tanulmány célja egyrészt a központi költségvetésből a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok központi szervezeteinek direkt módon kiutalt finanszírozások fejlődésének elemzése, másrészt a központi szinten működő Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala (EKH), mint finanszírozó hatóság által, a nemzeti kisebbségek szervezeteinek projekt alapon jóváhagyott, interetnikus és az intolerancia leküzdésére irányuló tevékenységeinek, programjainak és projektjeinek támogatása.

A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteinek támogatására, valamint az interetnikus és az intolerancia leküzdésére irányuló projektek és programok finanszírozására kiutalt összegeket minden évben az Állami költségvetési törvény mellékletei szabják meg, míg ezek szétosztását és felhasználását kormányhatározat hagyja jóvá.

1. A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgári szervezetek direkt finanszírozása

A nemzeti kisebbségek pénzügyi támogatásának vizsgálata az állami költségvetési törvényben az 1994–2008 közötti időszakra a nemzeti kisebbségek szervezeteinek előírt összegek szétosztási módjáról hozott kormányhatározatok alapján történt.

Így a figyelembe vett jogszabályok a következők:

- *A 477/1994.08.01. kormányhatározat a Nemzeti Kisebbségi Tanács 1994. évi költségvetése leosztásának jóváhagyásáról, közzétéve: Hivatalos Közlöny, 1994. augusztus 25., I. rész, 235. szám.*
- *A 961/1994.12.29. kormányhatározat a Nemzeti Kisebbségi Tanács 1994. évi költségvetése leosztásának jóváhagyásáról szóló 477/1994. számú kormányhatározat módosításáról, közzététele: Hivatalos Közlöny, 1994. december 31., I. rész, 374. szám.*

- A 252 /1995.04.25. kormányhatározat a Nemzeti Kisebbségi Tanács 1995. évi költségvetése leosztásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1995. május 5., I. rész, 85. szám.
- Az 1046/1995.12.22. kormányhatározat a Nemzeti Kisebbségi Tanács 1995. évi költségvetése leosztásának jóváhagyásáról szóló 252/1995. számú kormányhatározat módosításáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1995. december 28., I. rész, 299. szám.
- A 448 /1996.11.06. kormányhatározat a Nemzeti Kisebbségi Tanács 1996. évi költségvetése leosztásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1996. június 20., I. rész, 128. szám.
- Az 1462/1996.12.23. kormányhatározat a Nemzeti Kisebbségi Tanács 1996. évi költségvetése leosztásának jóváhagyásáról szóló 448/1996. számú kormányhatározat módosításáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1996. december 27., I. rész, 350. szám.
- A 306/1997.06.20. kormányhatározat az 1997. évi állami költségvetésről szóló 72/1997. számú törvénnyel a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok nem politikai szervezetei tevékenységének támogatására és a fajgyűlölet, az idegengyűlölet, az antiszemitizmus és az intolerancia leküzdésére irányuló európai kampány keretébe tartozó egyes programok és tervezetek finanszírozására jóváhagyott összegek elosztásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1997. június 24., I. rész, 129. szám.
- A 783/1997.11.28. kormányhatározat az 1997. évi állami költségvetésről szóló 72/1997. számú törvénnyel a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok nem politikai szervezetei tevékenységének támogatására és a fajgyűlölet, az idegengyűlölet, az antiszemitizmus és az intolerancia leküzdésére irányuló európai kampány keretébe tartozó egyes programok és tervezetek finanszírozására jóváhagyott összegek elosztásáról szóló 306/1997. számú kormányhatározat módosításáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1997. december 2., I. rész, 338. szám.
- A 400/1998.07.14. kormányhatározat az 1998. évi 109/1998 számú költségvetési törvény 11. cikkelyének, 17. bekezdésében előírt tevékenységek támogatására szánt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1998. július 24., I. rész, 277. szám.
- A 324/1999.04.23. kormányhatározat az 1999. évi 36/1999. számú költségvetési törvény 16. cikkelyének, 8. bekezdésében előírt tevékenységek támogatására szánt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 1999. május 3., I. rész, 191. szám.
- A 614/2000.07.13 kormányhatározat az 2000. évi 76/2000. számú költségvetési törvény, . mellékletének, a)-d) és f)-h) pontjaiban előírt tevékenysé-

gek támogatására szánt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2000. július 26., I. rész, 348. szám.

- Az 546/2001.06.07. kormányhatározat a 2001. évi 216/2001. számú költségvetési törvény, 3/33. mellékletének, a)-c) és e)-g) pontjaiban előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2001. június 20., I. rész, 331. szám.

- A 160/2002.02.20. kormányhatározat a 2002. évi 743/2001. számú költségvetési törvény, . mellékletének, a)-d), f) és g) pontjaiban előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2002. március 5., I. rész, 157. szám.

- Az 56/2003.01.23. kormányhatározat a 2003. évi 631/2002. számú költségvetési törvény, . mellékletének, a)-d), f) és g) pontjaiban előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlönyben*, 2003. február 5., I. rész, 75. szám.

- A 141/2004.02.12. kormányhatározat a 2004. évi 507/2003. számú költségvetési törvény . mellékletének, a)-e) pontjában előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2004. február 16., I. rész, 137. szám.

- A 80/2005.02.03. kormányhatározat a 2005. évi 511/2004. számú költségvetési törvény 3/13/07a. mellékletének, a) és b) pontjaiban előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2005. február 7., I. rész, 119. szám.

- A 122/2006.01.26. kormányhatározat a 2006. évi 379/2005. számú költségvetési törvény 3/13/07a. mellékletének, a) és b) pontjaiban előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2006. február 1., I. rész, 96. szám.

- A 99/2007.01.31. kormányhatározat a 2007. évi 486/2006. számú költségvetési törvény 3/13/02a. mellékletének, a) és b) pontjaiban előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2007. február 7., I. rész, 95. szám.

- A 103/2008.01.30) kormányhatározat a 2008. évi 388/2007. számú költségvetési törvény 3/13/02a mellékletének, a) és b) pontjaiban előírt összegek leosztásának és felhasználásának jóváhagyásáról, közzétéve: *Hivatalos Közlöny*, 2008. február 7., I. rész, 97. szám.

A törvény értelmében nemzeti kisebbségnek tekintenek minden olyan nem román nemzetiségű személyt, akiknek törvényesen létrehozott szervezetei a Nemzeti Kisebbségek Tanácsának (NKT) tagjai, képviselőik pedig, a parlamenti választások során, képviselői mandátumot szereztek a Képviselőházba. Egy csoport nemzeti kisebbségnek való nyilvánítását először a

Képviselőház és a Szenátus megválasztásáról szóló 2004. évi 373-as törvény (4. cikkely 1. bekezdése) erősítette meg ténylegesen, amelyet a 2008. évi, a Képviselőház és a Szenátus megválasztásáról szóló, és a 2004. évi, a helyi közigazgatási hatóságok megválasztásáról szóló 67/2004. számú, a 2001. évi, 215. számú helyi közigazgatási és a 2004. évi, a helyi választottak jogállásáról szóló 393. számú törvényeket kiegészítő és módosító 35-ös törvény helyez hatályon kívül, ez utóbbi a nemzeti kisebbség alatt olyan etnikumot ért, „amely képviselteti magát a Nemzeti Kisebbségek Tanácsában” (2. cikkely, 29. pont).

A Tanácsot jelenleg 19 szervezet alkotja: a Romániai Albán Liga Egyesület, a Bánsági Bolgár Szövetség, a Romániai Horvátok Szövetsége, a Romániai Csehek és Szlovákok Demokrata Szövetsége, a Romániai Hellén Szövetség, a Romániai Makedónok Egyesülete, a Romániai Német Demokrata Fórum, a Romániai Örmények Szövetsége, a Romániai Lengyelek Szövetsége, a Pro Európa Roma Egyesület, a Romániai Lipován Oroszok Közössége, a Romániai Rutének Kulturális Szövetsége, a Romániai Szerbek Szövetsége, a Romániai Török-Muzulmán Tatárok Demokratikus Szövetsége, a Romániai Törökök Demokratikus Szövetsége, a Romániai Ukránok Szövetsége, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, a Romániai Olaszok Egyesülete – „RO.AS.IT.”, a Romániai Zsidó Közösségek Föderációja.

Az elemzett időszak alatt egyes romániai nemzeti kisebbségeket különböző szervezetek képviseltek a Nemzeti Kisebbségek Tanácsában. Így az albánokat először a Romániai Albánok Kulturális Szövetsége (1994–2000) képviselte, majd a Romániai Albán Liga Egyesület (2001–2008), ugyanígy a bolgárok esetében is, először a Bánsági Bolgár Szövetség (1994–1997, 2001–2008), majd a Bratstvo Romániai Bolgárok Közössége (1994–2000), az olaszokat a Romániai Olaszok Közössége (1994–2004), és a RO.AS.IT Romániai Olaszok Egyesülete (2005–2008), a magyarokat pedig a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (1994 – 1997. június 30.), az Erdélyi Magyar Kulturális Egyesület (1997. július 1. – 2001. május 31.) és a Communitas Alapítvány (2001. június 1. – 2008). A többi nemzetiséget ugyanaz a szervezet képviselte a vizsgált időszak alatt. Így az örményeket a Romániai Örmények Szövetsége, a cseheket és a szlovákokat a Romániai Csehek és Szlovákok Demokrata Szövetsége, a horvátokat a Romániai Horvátok Szövetsége, a görögöket a Romániai Hellén Szövetség, a zsidókat a Romániai Zsidó Közösségek Föderációja, a németeket a Romániai Német Demokrata Fórum, a makedónokat a Romániai Makedónok Egyesülete (csak 2001 óta), a lengyeleket a Dom Polski – Romániai Lengyelek Szövetsége, a romákat a Pro Európa Roma Egyesület (eredetileg Romák Pártja volt 1994–2002 között, majd a Szociáldemokrata Romák Pártja 2003–2005 között), a lipo-

ván oroszokat a Romániai Lipován Oroszok Közössége, a ruténokat a Romániai Rutének Kulturális Szövetsége (csak 2001 óta), a szerbeket a Romániai Szerbek Szövetsége (eredeti neve: Romániai Szerbek és Krasovánok Demokrata Szövetsége 1999-ig), a tatárokat a Romániai Török-Muzulmán Tatárok Demokratikus Szövetsége, a törököket a Romániai Törökök Demokratikus Szövetsége, az ukránokat pedig a Romániai Ukránok Szövetsége.

Míg az 1994–1999 közötti kormányhatározatokban nem jelölik meg pontosan az alapok rendeltetését, a 2000. évtől kezdődően előírják, hogy az összegeket a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteinek támogatására rendelték a következő költségkategóriák részleges fedezésére:

- tényleges költségek a szervezetek székhelyeinek és azok fiókszervezeteinek működtetésére, azokon végzett karbantartási munkálatokra és fenntartásukra;

- személyzeti költségek;

- sajtóra, könyvekre, tankönyvekre és kiadványokra szánt összegek;

- kulturális és tudományos tevékenységek, szimpóziumok, tagsági gyűlések szervezése a statútum alapján, és más, országon belül és külföldön szervezett hasonló tevékenységek költségei;

- a szervezetek működéséhez szükséges ingó és ingatlan javak befektetési költségei.

A kormányhatározatokban előírt összegek felhasználásával és indoklásával, valamint leosztásával járó felelősség, a törvény értelmében, a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteit illeti, míg az összegek törvény szerinti rendeltetésének követését az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala végzi.

Az elkövetkezendőkben, a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteinek kiutalt alapok fejlődését fogjuk konkrétan elemezni az 1994–2008-as időszakban.

Az 1. táblázat a kiutalt összegek bruttó adatait mutatja, minden évben az érvényes időszak tényleges értékein, míg a 2. táblázat ugyanazokat az értékeket mutatja, RON-ban kifejezve (az infláció jelenségét itt nem vettük figyelembe).

A speciális szervezeteknek kiutalt összeg mellett, a kormányhatározatok előírják az alapok kiutalását a következők számára:

- Tartalék a Nemzeti Kisebbségek Tanácsa rendelkezésére.

- Közös programok és projektek / A nemzeti kisebbségekhez tartozó szervezetek közös megmozdulásai, vagy a Kisebbségvédelmi Hivatal által kezdeményezett program vagy projekt alapú megmozdulások / Interetnikus

projektek és programok / Interetnikus és az intolerancia leküzdését célzó projektek és programok.¹

- A fajgyűlölet, az idegengyűlölet, az antiszemitizmus és az intolerancia leküzdésére irányuló európai kampány keretébe tartozó egyes programok és projektek.

- A romák szociális-egészségügyi-oktatási helyzetének javítását célzó nemzetközi finanszírozású programokhoz való hozzájárulás – tőkeköltségek.

Mivel az infláció jelenségét is figyelembe kell vennünk, ami viszont jelentős értékeket ért el ebben az időszakban (3. táblázat), matematikai számítás végeztünk, a kiutalt összegeket a lej 2008-as értékére aktualizálva, hogy a különböző években kiutalt összegeket össze tudjuk hasonlítani. Ezen utolsó év összegeit állandó értékeknek vettük, és az 1995–2008 közötti időszak inflációs rátáját figyelembe véve újraszámoltuk a kiinduló összegeket, hogy megkapjuk azokat az összegeket, amelyeket az infláció hiányában kiutaltak volna (4. táblázat). Az így alkotott táblázat a nemzeti kisebbségek szervezetei finanszírozásának valós fejlődését mutatja.

1994–2008 közötti időszakban az említett szervezeteknek összesen 345 088 ezer RON-t² utaltak ki, ez az összeg az évek folyamán fokozatosan növekedett, és 2008-ra az első év értékének tízszeresére nőtt.

Ami az alapok százalékos elosztását illeti (5. táblázat), a magyar kisebbség – amely a romániai nemzeti kisebbségek számarányának 63%-át teszi ki – az, amely a finanszírozások legnagyobb részéhez hozzájutott, körülbelül 19%, ha figyelembe vesszük az 1994–2008 közötti évek finanszírozásának összértékét. Őket a roma kisebbség követi megközelítőleg 14%-kal és a német kisebbség 8%-kal.

1994-től kezdődően és egészen 2008-ig a magyar és a roma etnikumok szervezetei voltak azok, amelyek esetében a kiutalt összegek arányának jelentős növekedését figyelhetjük meg. Eszerint, míg a vizsgált időszak elején a magyar kisebbség számára kiutalt összeg a kisebbségi szervezetek egészének kiutalt alap 12–13%-át jelentette, az arány fokozatosan – kisebb fluktuációkkal – 21–22%-ra nőtt. Sokkal jelentősebb növekedést figyelhetünk meg a roma etnikum állampolgári szervezetei esetében, ahol a támogatások aránya 6–8%-ról 14–15%-ra nőtt az első időszak végére.

A százalékos elosztást elemezve megállapíthatjuk, hogy a többi kisebbség nagy része, arányait tekintve, kevesebb támogatást kapott az időszak vége felé, amit nagyon kis mértékben befolyásolt – amellet, hogy a magyar

1 Különböző években különböző elnevezések használatosak.

2 Az összeg a fenti logika alapján végzett számítások eredménye, a továbbiakban ezzel fogunk dolgozni.

és a roma kisebbségek szervezetei arányaiban egyre több támogatást kaptak – az a tény, hogy két kisebbség szervezetei (a szláv makedónok és a rutének) NKT tagok lettek, és 2001-től kezdődően kaptak alapokat. A kiutalt összegek arányának legnagyobb csökkenése a német etnikum esetében figyelhető meg, akiket – ebből a szempontból – az örmények, bolgárok, zsidók és a görögök követnek.

Ami a nemzetiségi kisebbségekhez tartozó állampolgári szervezetek támogatására kiutalt összegeket illeti, a lakossági fejszám után kiszámolva (6. táblázat), jelentős különbség van a jelentékenyebb számú nemzeti kisebbségek és a kisebb lélekszámúak által kapott összegek között, abban az értelemben, hogy ez utóbbiak a fejszám után lényegesen nagyobb összegeket kapnak.

A kisebb lélekszámú nemzeti kisebbségek ilyenfajta pozitív diszkriminációját a 7. táblázat illusztrálja a legjobban, amely a nemzeti kisebbségek növekvő sorrendjét mutatja a fejszám után kiutalt összegeket tekintve, az 1994–2008 közötti évek átlagában. Így, ebben az időszakban, egy magyar etnikumú átlagban 3 RON-t, egy roma 6 RON-t, egy német pedig 31 RON-t kapott. A másik végletet a kis létszámú kisebbségek képezik, ahol egy ruténnek 1794 RON-t, egy szláv makedónnak 947 RON-t, míg egy albánnak 906 RON-t utaltak ki.

Egy adott kisebbséghez tartozó állampolgárok számát tekintve, a 2002-es népszámlálási adatokat tükrében, valamint az 1994–2008 közötti években átlagosan a lakossági fejszám alapján kiutalt összegek alapján, a török, a cseh és szlovák, a horvát, a zsidó, az olasz és az albán kisebbségek azok, amelyeknek kevesebb pénzalapot utaltak ki.

2. A nemzeti kisebbségek alapította szervezetek, alapítványok és egyesületek által kezdeményezett interetnikus és intolerancia leküzdésére irányuló megmozdulások, programok és projektek projekt alapú finanszírozása

A nemzeti kisebbségek szervezetei támogatásának elemzése bizonyos interetnikus és intolerancia leküzdésére irányuló tevékenységek, programok és projektek finanszírozásán keresztül, a 2005–2008 közötti időszakban, az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala által odaitélt finanszírozási szerződések listája alapján valósul meg.³

Az interetnikus és intolerancia leküzdésére irányuló programok és projektek finanszírozási alapját az állami költségvetési törvényben a nemzeti

3 A sikeres projekteket tartalmazó adatbázist az EKH bocsátotta rendelkezésünkre.

kisebbségek szervezeteinek előírt összegek szétosztási módjáról hozott kormányhatározat hagyta jóvá.

Ezen programok kezdeményezője lehet az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala, közintézmények, olyan belföldi és külföldi szervezetek, egyesületek és alapítványok, amelyek aktivitása a Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának hatáskörébe tartozik, ennek nyilvántartásában szerepelnek, illetve nemzetközi szervezetek is.⁴

A központi szinten működő Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala, mint finanszírozó hatóság, az évente több pályázati időszakban beadott projektek értékelése alapján ítéli oda a finanszírozási szerződéseket.

Az interetnikus és az intolerancia leküzdésére irányuló programokra és projektekre megítélt, vissza nem térítendő finanszírozások esetében a 2005. évi, az általános non-profit tevékenységekre közpénzekből megítélt vissza nem térítendő finanszírozásokról szóló 350. számú törvény előírásai érvényesek.

Ezen programok, projektek és tevékenységek kedvezményezettjeinek a támogatást a Kormányfőtitkárság utalja ki, az ezek törvényességére, célszerűségére, szükségességére és gazdaságosságára vonatkozó megalapozottság, illetve az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala által kitöltött és igazolt költségelőirányzatok alapján. Így, a támogatásoknak a költségvetési törvényekben a nemzeti kisebbségek szervezeteinek előírt összegek leosztási módjára vonatkozó kormányhatározatokban foglalt rendelkezések szerinti felhasználásáért és ennek igazolásáért az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala felel. Az EKH a támogatás összegének indoklására az államtitkár által ellenjegyzett dokumentumokat mutat be, melyeknek igazolniuk kell azt, hogy a támogatás összege az előírások céljaira fordítódott.

A *finanszírozás rendeltetését* kormányhatározatok írják elő, a támogatható területek pedig a következők:

- a) az etnikai, nyelvi, kulturális és vallási sokszínűség népszerűsítése;
- b) a nemzeti kisebbségek közötti, illetve a többség és a nemzeti kisebbségek közötti jobb megismerés és megértés ápolása;
- c) a nemzeti kisebbségekre vonatkozó törvényhozói és intézményi keret tökéletesítése;
- d) az intolerancia leküzdésére irányuló politikák támogatása;

4 Jelen dolgozat célja csak a romániai nemzeti kisebbségek alapította intézmények, szervezetek, egyesületek és alapítványok által kezdeményezett projektek elemzése.

e) a civil szervezetekkel, közintézményekkel és helyi hatóságokkal való partnerség folytatása;

f) az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala munka- és monitoring-kapacitásának erősítése, társulva a belföldi és külföldi közintézményekkel/szervezetekkel, egyesületekkel és alapítványokkal, illetve a nemzetközi szervezetekkel;

g) különböző európai és nemzetközi programokban való részvétel.

A tartalmazott projektek és programok megvalósíthatók:

1. a belföldön és külföldön zajló szemináriumok, kollokviumok, szimpozionok, konferenciák, kongresszusok, kerekasztal-beszélgetések, összejövetelek, értekezletek, plénumok, műhelyek, workshopok megszervezése és az ezeken való részvétel révén;
2. a nemzeti és nemzetközi érdekeltségű kulturális és interkulturális megmozdulások (fesztiválok, előadások, versenyek, kiállítások, könyvbemutatók, vásárok stb.) szervezése és az ezeken való részvétel révén;
3. a belföldön és külföldön zajló oktatási tevékenységek (táborok, utazások, tanulmányi utak, versenyek, tréningek stb.) szervezése és az ezeken való részvétel révén;
4. a nem kormányzati szervekkel és közintézményekkel közösen szervezett bel- és külföldi tevékenységek szervezése és az ezeken való részvétel révén;
5. a kulturális sokszínűséget és az interetnikus kapcsolatok támogatását és fejlesztését szolgáló területeken a bel- és külföldi tapasztalatcserék, dokumentációs és tanulmányi látogatások, előadások, tréningek, felkészítő és továbbképző tanfolyamok szervezése és az ezeken való részvétel révén;
6. a dokumentációs anyagok (brosúrák, hírlapok, prospektusok, albumok, időszaki kiadványok, könyvek, tankönyvek, antológiák, poszterek, bannerek, naptárak, határidőnaplók, enciklopédiák, hirdetmények, audio- és videokazetták, CD-k, DVD-k, multimédia stb.) megvalósítása (*csak 2008-ban*), kiadása, nyomtatása, beszerzése, fordítása és terjesztése révén;
7. a dokumentációs filmek és művészi rövidfilmek megvalósítása (*csak 2007-ben*) és rendelése (*csak 2008-ban*) révén;
8. a reklámanyagok és reklámkellékek beszerzése révén;
9. a külföldi meghívottak látogatása, ezek nemzetközi útiköltségeinek és romániai tartózkodásuk költségeinek a megtérítése által;
10. a hirdetési felületek megszerzése, műsoridő és kommunikációs felületek beszerzése és bérlése révén a médiában és az interneten;
11. az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala honlapjának karbantartása, aktualizálása és újraszerkesztése révén (*csak 2008-ban*);

12. Internet és multimédia (audio-video) szolgáltatások finanszírozása révén;
13. az interetnikus kapcsolatok területén végzett közvélemény-kutatások, tanulmányok és kutatások megrendelése révén;
14. bizonyos reklámszolgáltatások, reklámtanácsadás, projektek ügyintézése és ügyféltanácsadással kapcsolatos szolgáltatások beszerzése révén; *(csak 2007-ben és 2008-ban)*;
15. köztájékoztatás és arculat témában megvalósuló kampányok révén; *(csak 2007-ben és 2008-ban)*;
16. szakkiadványok előfizetése révén;
17. a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásának megőrzéséhez, kifejezéséhez és fejlesztéséhez szükséges és alkalmas más tevékenységek révén.

A fent említett projektek és programok *a következő költségeit lehet fedezni*: a bel- és külföldi kiszállások alkalmával szállás, szállítás, napidíj a Hivatal alkalmazottai számára, a Hivatal által indítványozott vagy finanszírozott programok és projektek résztvevőinek szállás, szállítás, étkezés vagy napi étkezés, megvendéglések, reprezentáció, hivatalos étkezések, részvételi díjak és belépők, postaköltségek, vízumdíjak, biztosítási kötvény és orvosi biztosítás külföldi utazások esetén, telefon és internet költségek, díjak, honoráriumok, javak és szolgáltatások beszerzése, beleértve a kiállítások, vásárok, szemináriumok, előadások, konferenciák, kongresszusok megszervezését és a helyszínek elrendezését, promóciós tárgyak, dokumentumfilmek és művészi rövidfilmek kiadását, nyomtatását, többszörösítését, szórását, fordítását és megvalósítását, reklámszolgáltatások, reklámtanácsadás, projektügymenedzment tanácsadás, ügyfélszolgálati tanácsadás, közvélemény-kutatások, tanulmányok és kutatások kivitelezését, köztájékoztatás és arculat témában megvalósuló kampányokat, ingó és ingatlan javak bérlését.

Az interetnikus és az intolerancia leküzdésére irányuló projekt- és programjavaslatok elbírálási, illetve a 2008-as év vissza nem térítendő finanszírozási szerződések odaitélésének kritériumai a következők voltak:⁵

Általános kritériumok:

1. tisztán megfogalmazott célkitűzések, amelyek szigorúan az interetnikus kapcsolatok területhez kötődnek, mérhetőek, hozzáférhetőek, reálisak és időbe illeszthetőek;

⁵ A javaslatok értékelésének odaitélési kritériumai, illetve ezek bemutatásának és kidolgozásának dokumentációja megtalálható az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának honlapján: www.dri.gov.ro.

2. az általános cél, célkitűzések, javasolt tevékenységek, várt eredmények, humán erőforrások és rendelkezésre álló anyagiak közötti egyezés;
3. a tevékenység szükségességének indoklása;
4. a célcsoport, résztvevők/kedvezményezettek világos meghatározása;
5. a projektjavaslat minősége.

Különleges kritériumok:

a. A projekt tartalma - maximum 50 pont (maximum 10 pont/kritérium):

1. a projekt komplexitása (a tevékenységek egyszerű struktúrájától a komplex struktúráig);
2. a projekt világos célkitűzései, szakaszai/tevékenységei és várt eredményei, ezek fontossága a projekt feltételeességéhez viszonyítva;
3. az interkulturális párbeszéd ösztönzési foka, az etnikulturális sokszínűség irányában mutató pozitív magatartás népszerűsítési kapacitása;
4. a projekt eredetisége, tartós célkitűzéseknek való megfelelése, illetve folytathatósága;
5. a projekt mediatisálási/láthatósági potenciálja.

b. A projekt minősége - maximum 20 pont (maximum 10 pont/kritérium):

1. a projekt megfogalmazásának és érvelésének áttekinthetősége, logikussága és helyessége, beleértve a kifejezési szempontokat is;
2. a célkitűzések, javasolt tevékenységek, várt eredmények és a becsült humán- és pénzügyi erőforrások közötti koherencia.

c. A kezdeményező kivitelezési kapacitása - maximum 30 pont (maximum 10 pont/kritérium)

1. a kezdeményező szervezet tapasztalata, levezetett tevékenységek, megkötött partneri kapcsolatok;
2. a szervezet anyagi kapacitása, beleértve az állami költségvetésből származó alapok kezelési kapacitását;
3. a projektmenedzser tapasztalata.

A vizsgált időszakban összesen 8894 ezer RON-t irányoztak elő bizonyos interetnikus és intolerancia leküzdésére irányuló projektek, programok és tevékenységek finanszírozására, mely összegnek kb. 70%-a esetében egy bizonyos kisebbséghez tartozó szervezettel történt szerződés-kötés,⁶ a fennmaradt 30%-ot a sokszínűség és az interkulturalitás területén tevékeny-

⁶ A magyar nemzeti kisebbség alapította szervezetek, egyesületek és alapítványok azonosításában nagy segítségünkre szolgált a Transindex portál magyar kulturális intézmények adatbázisa (<http://kulturalis.adatbank.transindex.ro/>). Ugyanakkor az entitások azonosítása a státútumuk alapján is történt, amelyet a projektekkal együtt

kedő kutató- és erőforrásközpontok számára, illetve más multietnikus jelleű szervezeteknek, egyesületeknek és alapítványoknak⁷ utalták ki. Természetesen, függetlenül attól, hogy egy szervezetet egy bizonyos nemzeti kisebbség alapított, a nyertes projektek közül nagyon sok interkulturális és interetnikus tevékenységekre vonatkozik, ezáltal több kisebbséget szólítva meg.

A leadott projektek esetében a százalékos arány kicsit különbözik, így a nyertes pályázatok 80%-át egy bizonyos kisebbség által alapított szervezetek kezdeményezték, míg a többi szervezet csak 20%-át.

Ami a nemzeti kisebbségek szervezeteinek megoszlását illeti a nyertes pályázatok arányában⁸, a 2005–2008 közötti átlagot tekintve, a nyertes projektek közel 60%-át a magyar kisebbség szervezetei kezdeményezték, ezt a német (14%), a lipován orosz (6%) és a török (4%) kisebbség követi (8. táblázat).

Kicsit eltérő képet tár elénk a különböző nemzeti kisebbségek által megnyert alapok elosztása a 2005–2008-as évek átlagában (9. táblázat). A rendelkezésre álló összeg megközelítőleg kétharmadát a magyar kisebbség szervezetei által kezdeményezett projektek nyerték. Ez az arány az első két évben nagyobb volt, a teljes összeg háromnegyede, a következő két évben 10%-os csökkenés állapítható meg. A német kisebbség alapította szervezetek ennél a típusú projektnél a szerződött összegek megközelítőleg 8%-át kapták meg; míg a négy év alatt ez a százalék nem változott, a projektek száma csökkent. Ebben a tekintetben a németeket, csökkenő sorrendben, a lipován oroszok szervezetei követik (6%), amelyek esetében a 2005–2006-os években kiutalt összegek a kezdeti 2–3%-ról a rákövetkező két évben 9–10%-ra nőttek. Egy másik kisebbség, amelynek részesedési százalékaránya – a teljes összegnek átlagosan mintegy 4%-a – jelentős növekedést mutatott, a török kisebbség, ennek részesedési aránya a négy év alatt 2%-ról 7%-ra nőtt.

A legtöbb nemzeti kisebbség esetében az ezekhez tartozó szervezetek számára kiutalt összegek százalékos aránya elég közel jár az adott nemzeti-ségnek a 2002-es népszámlálási adatok alapján az országban élő nemzeti

adtak le az EKH-hoz. Ez alkalommal szeretnénk megköszönni az EKH ez értelemben nyújtott segítségét.

7 Abban az esetben, ha a nyertes projekt kérelmezője kettő vagy több szervezet volt, amelyet több kisebbség alapított, a szerződött összeget a kérelmezők száma alapján osztották el.

8 A továbbiakban csak azokra a projektekre hivatkozunk, amelyeket egy adott nemzeti kisebbség alapította szervezet kezdeményezett, és nem az összes nyertes projektre.

kisebbségek körében elért százalékos arányához (10. táblázat). A legfigyelemreméltóbb kivétel az a roma kisebbség, amely a nemzeti kisebbségek összlétszámának a 24%-át teszi ki, szerződött összegük azonban az alapok 1,3%-át jelentik. Ugyanakkor, az albán, az örmény és a bolgár kisebbségek szervezeteinek egy nyertes projektjük sem volt.

A tatárok, horvátok, görögök, ukránok, csehek és szlovákok etnikumuk számarányához képest kisebb arányú összegeket kaptak, míg a magyarok, szerbek, törökök, németek, lipován oroszok, lengyelek, szláv makedónok, zsidók, olaszok és rutének valós számarányukhoz képest nagyobb százalékban nyertek el projekteket, a többi kisebbség kárára.

A lakossági fejszám után kapott összegekre vonatkozó számításaink azt mutatják, hogy a rutének átlag 23 RON-t kaptak évente, ezeket az olaszok követik 13 RON-nal és a zsidók 7 RON-nal, a másik végleten a romák található évi 0,04 RON-nal és a tatárok évi 0,1 RON-nal.

Következtetések

Jelen tanulmány a nemzeti kisebbségek szervezetei finanszírozásának nagyságrendjéről próbált minél tisztább képet adni, megvizsgálva a központi szervezeteknek közvetlenül kiutalt alapokat, illetve a kisebbségek nagyobb vagy kisebb szervezeteinek projekt alapján odaítélt alapokat.

Ami a nemzeti kisebbségekhez tartozó központi szervezetek számára kiutalt összegeket illeti, amellet, hogy abszolút számokban beszélve a nagyobb lélekszámú kisebbségek jutottak a legtöbb alaphoz, létezik az a természetes törekvés is, hogy a kisebb lélekszámú kisebbségeket előnyben részesítsék a nagyobb lélekszámúakkal szemben abban az értelemben, hogy a lakossági fejszám alapján kiutalt összeg fordítottan arányos egy adott nemzeti kisebbség számarányával.

Ezzel ellentétben, az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala által megítélt projekt alapú finanszírozások esetében, egy adott nemzeti kisebbség által kapott összeg százalékos aránya, néhány kivétellel, az adott kisebbség nemzeti kisebbségek közötti képviseletével arányos.

Így, ebben az esetben a fent említett pozitív diszkrimináció már nem érvényesül, az alapok szétosztását a leadott projektek életképessége határozza meg, ami valószínűleg függ a szervezetek erősségétől, illetve a rendelkezésükre álló humán erőforrásoktól is.

Mellékletek:**1. táblázat.** *A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteinek*

	Kisebbség	ezer ROL					
		1994	1995	1996	1997	1998	1999
1.	Albánok	40.892	72.593	98.000	173.000	285.000	700.000
2.	Örmények	108.240	157.950	226.430	474.000	855.000	2.000.000
3.	Bolgárok	100.845	131.837	195.900	372.900	607.000	1.500.000
4.	Csehek, szlovákok	56.643	115.150	160.273	305.000	598.500	1.100.000
5.	Horvátok	26.756	46.870	73.615	140.000	278.400	700.000
6.	Görögök	97.350	184.000	180.250	361.000	427.500	1.250.000
7.	Zsidók	87.799	112.000	170.000	364.000	570.000	1.500.000
8.	Németek	202.225	291.600	394.112	710.000	1.282.500	2.350.000
9.	Olaszok	52.760	74.000	63.000	105.000	427.500	900.000
10.	Szláv makedónok						
11.	Magyarok	180.100	268.000	362.100	697.320	1.140.000	5.100.000
12.	Lengyelek	38.020	70.000	99.907	190.000	285.000	890.000
13.	Romák	78.085	184.280	240.255	550.000	1.489.000	4.600.000
14.	Lipován oroszok	60.797	116.000	155.027	310.000	828.400	1.500.000
15.	Rutének						
16.	Szerbek	73.340	124.600	184.400	374.000	747.600	1.700.000
17.	Tatárok	55.527	101.100	111.960	214.000	647.500	1.000.000
18.	Törökök	8.783	95.615	118.350	230.000	570.000	1.200.000
19.	Ukránok	123.953	216.100	270.191	567.000	1.081.100	3.610.000
a.	Szervezetek összesen	1.392.115	2.361.695	3.103.770	6.137.220	12.120.000	31.600.000
b.	Tartalék NKT ⁹	107.885	158.305	90.230	102.780		
c.	Interetnikus projektek és programok ¹⁰					880.000	2.885.300
d.	Raszizmus leküzdésére irányuló programok ¹¹		300.000	306.000	274.000	700.000	835.000
e.	Programok romák számára ¹²						
f.	Végösszeg	1.500.000	2.820.000	3.500.000	6.514.000	13.700.000	35.320.300

9 Tartalék a Nemzeti Kisebbségi Tanács rendelkezésére.

10 Közös programok és projektek/ A nemzeti kisebbségek szervezetei által megvalósított vagy a Kisebbségvédelmi Osztály által kezdeményezett közös megmozdulások Nemzeti, program és projekt alapú / Interetnikus programok és projektek / Interetnikus és intolerancia leküzdésére irányuló programok és projektek (Különböző években különböző megnevezések)

támogatására kiutalt összegek, 1994-2008 (tényleges értékük)

	ezer ROL					ezer RON			
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1.	1.290.000	1.817.000	2.622.750	4.000.000	4.700.000	5.092.000	700	1.020	1.150
2.	3.800.000	5.280.000	7.371.220	9.100.000	10.600.000	11.485.000	1.578	2.150	2.800
3.	3.040.000	4.283.000	5.959.935	7.200.000	8.600.000	9.320.000	1.282	1.749	2.310
4.	2.090.000	2.944.000	4.121.600	7.200.000	8.600.000	9.320.000	1.277	1.740	2.280
5.	1.335.000	1.881.000	2.642.925	5.000.000	6.000.000	6.500.000	893	1.218	1.610
6.	3.550.000	5.003.000	7.000.000	8.000.000	9.300.000	10.080.000	1.386	1.890	2.500
7.	2.880.000	4.030.000	5.584.330	6.800.000	8.000.000	8.670.000	1.190	1.620	2.140
8.	3.900.000	5.495.000	7.893.395	16.600.000	19.500.000	21.135.000	2.900	3.898	5.157
9.	1.710.000	2.409.000	3.350.025	4.000.000	4.700.000	5.092.000	700	1.040	1.378
10.		900.000	1.350.175	4.000.000	4.700.000	5.092.000	700	1.026	1.568
11.	9.500.000	13.385.000	18.612.795	37.300.000	50.000.000	58.520.000	8.020	10.770	14.250
12.	1.710.000	2.409.000	3.380.025	4.800.000	5.550.000	6.015.000	857	1.260	1.679
13.	8.900.000	12.500.000	17.568.925	24.000.000	35.850.000	38.860.000	5.300	7.000	9.261
14.	3.040.000	4.425.000	6.469.515	11.300.000	13.450.000	14.580.000	2.005	2.730	3.600
15.		900.000	1.350.175	2.500.000	3.000.000	3.250.000	479	735	972
16.	2.920.000	4.114.000	5.757.405	7.000.000	9.600.000	10.405.000	1.429	1.940	2.560
17.	3.400.000	4.790.000	6.680.000	8.300.000	9.950.000	10.785.000	1.496	2.042	2.700
18.	2.435.000	3.431.000	4.772.445	5.900.000	7.900.000	8.563.000	1.208	1.771	2.425
19.	7.100.000	10.004.000	14.010.795	17.000.000	20.000.000	21.670.000	2.980	4.060	5.360
a.	62.600.000	90.000.000	126.498.435	190.000.000	240.000.000	264.434.000	36.380	49.659	65.700
b.									
c.	3.900.000	4.000.000	4.400.000	6.052.808	15.000.000	25.000.000	2.500	4.000	4.000
d.	900.000	800.000	2.666.000	3.170.000					
e.	1.221.000	1.221.000							
f.	68.621.000	96.021.000	133.564.435	199.222.808	255.000.000	289.434.000	38.880	53.659	69.700

11 A fajgyűlölet, az idegengyűlölet, az antiszemitizmus és az intolerancia leküzdésére irányuló európai kampány keretében tartozó egyes programok és tervezetek.

12 Hozzájárulás a nemzetközi finanszírozású programokhoz, amelyek a romák szociális-egészségügyi-oktatási helyzetének javítását célozzák – tőkeköltések.

2. táblázat. *A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteinek támogatására kiutalt összegek, 1994-2008 (RON-ban, kerekített értékek)*

	Kisebbség	ezer RON									
		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
1.	Albánok	4	7	10	17	29	70	129	182	262	400
2.	Örmények	11	16	23	47	86	200	380	528	737	910
3.	Bolgárok	10	13	20	37	61	150	304	428	596	720
4.	Csehek, szlovákok	6	12	16	31	60	110	209	294	412	720
5.	Horvátok	3	5	7	14	28	70	134	188	264	500
6.	Görögök	10	18	18	36	43	125	355	500	700	800
7.	Zsidók	9	11	17	36	57	150	288	403	558	680
8.	Németek	20	29	39	71	128	235	390	550	789	1.660
9.	Olaszok	5	7	6	11	43	90	171	241	335	400
10.	Szláv makedónok	0	0	0	0	0	0	0	90	135	400
11.	Magyarok	18	27	36	70	114	510	950	1.339	1.861	3.730
12.	Lengyelek	4	7	10	19	29	89	171	241	338	480
13.	Romák	8	18	24	55	149	460	890	1.250	1.757	2.400
14.	Lipován oroszok	6	12	16	31	83	150	304	443	647	1.130
15.	Rutének	0	0	0	0	0	0	0	90	135	250
16.	Szerbek	7	12	18	37	75	170	292	411	576	700
17.	Tatárok	6	10	11	21	65	100	340	479	668	830
18.	Törökök	1	10	12	23	57	120	244	343	477	590
19.	Ukránok	12	22	27	57	108	361	710	1.000	1.401	1.700
a.	Szervezetek összesen	140	236	310	613	1.215	3.160	6.261	9.000	12.648	19.000
b.	NKT tartalék	11	16	9	10	0	0	0	0	0	0
c.	Interetnikus projektek és programok	0	0	0	0	88	289	390	400	440	605
d.	Raszizmus leküzdésére irányuló programok	0	30	31	27	70	84	90	80	267	317
e.	Programok romák számára	0	0	0	0	0	0	122	122	0	0
f.	Végösszeg	151	282	350	650	1.373	3.533	6.863	9.602	13.355	19.922

2. táblázat (folytatás)

ezer RON					
	2004	2005	2006	2007	2008
1.	470	509	700	1.020	1.150
2.	1.060	1.149	1.578	2.150	2.800
3.	860	932	1.282	1.749	2.310
4.	860	932	1.277	1.740	2.280
5.	600	650	893	1.218	1.610
6.	930	1.008	1.386	1.890	2.500
7.	800	867	1.190	1.620	2.140
8.	1.950	2.114	2.900	3.898	5.157
9.	470	509	700	1.040	1.378
10.	470	509	700	1.026	1.568
11.	5.000	5.852	8.020	10.770	14.250
12.	555	602	857	1.260	1.679
13.	3.585	3.886	5.300	7.000	9.261
14.	1.345	1.458	2.005	2.730	3.600
15.	300	325	479	735	972
16.	960	1.041	1.429	1.940	2.560
17.	995	1.079	1.496	2.042	2.700
18.	790	856	1.208	1.771	2.425
19.	2.000	2.167	2.980	4.060	5.360
a.	24.000	26.445	36.380	49.659	65.700
b.	0	0	0	0	0
c.	1.500	2.500	2.500	4.000	4.000
d.	0	0	0	0	0
e.	0	0	0	0	0
f.	25.500	28.945	38.880	53.659	69.700

3. táblázat.
Inflációs arány, 1995-2008

Év	Inflációs arány (%) ¹³
1995	32,30
1996	38,80
1997	154,80
1998	59,10
1999	45,80
2000	45,70
2001	34,50
2002	22,50
2003	15,30
2004	11,90
2005	9,00
2006	6,56
2007	4,84
2008 ¹⁴	3,57

Forrás:
Nemzeti Statisztikai Hivatal¹⁵

13 Előző évhez viszonyított értékek.

14 Júniusig számított érték.

15 <http://www.insse.ro/cms/rw/pages/ipc.ro.do>.

4.táblázat. *A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgári szervezetek támogatására kiutalt összegek, 1994–2008
(az inflációs rátának megfelelően kiszámított értékek)*

	Kisebbség	ezer RON					
		1994	1995	1996	1997	1998	1999
1.	Albánok	170	224	231	154	165	273
2.	Örmények	466	513	531	426	490	781
3.	Bolgárok	424	417	462	335	347	586
4.	Csehek, szlovákok	254	385	369	281	342	430
5.	Horvátok	127	160	162	127	159	273
6.	Görögök	424	577	416	326	245	488
7.	Zsidók	382	353	392	326	325	586
8.	Németek	848	929	900	643	729	918
9.	Olaszok	212	224	139	100	245	352
10.	Szláv makedónok	0	0	0	0	0	0
11.	Magyarok	763	865	831	634	649	1.992
12.	Lengyelek	170	224	231	172	165	348
13.	Romák	339	577	554	498	849	1.797
14.	Lipován oroszok	254	385	369	281	473	586
15.	Rutének	0	0	0	0	0	0
16.	Szerbek	297	385	416	335	427	664
17.	Tatárok	254	320	254	190	370	391
18.	Törökök	42	320	277	208	325	469
19.	Ukránok	509	705	623	516	615	1.410
a.	Szervezetek összege	5.935	7.563	7.157	5.552	6.920	12.344
b.	NKT tartalék	466	513	208	91	0	0
c.	Interetnikus projektek és programok	0	0	0	0	501	1.129
d.	Raszizmus leküzdésére irányuló programok	0	961	716	245	399	328
e.	Programok romák számára	0	0	0	0	0	0
f.	Végösszeg	6.401	9.037	8.081	5.888	7.820	13.801

4. táblázat (folytatás)

<i>ezer RON</i>										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Összesen
1.	346	363	426	565	593	589	760	1.056	1.150	7.065
2.	1.019	1.052	1.199	1.284	1.337	1.329	1.713	2.227	2.800	17.167
3.	815	853	970	1.016	1.085	1.078	1.392	1.811	2.310	13.901
4.	560	586	670	1.016	1.085	1.078	1.387	1.802	2.280	12.525
5.	359	375	430	706	757	752	970	1.261	1.610	8.228
6.	952	997	1.139	1.129	1.173	1.166	1.505	1.957	2.500	14.994
7.	772	803	908	960	1.009	1.003	1.292	1.678	2.140	12.929
8.	1.046	1.096	1.284	2.343	2.459	2.446	3.149	4.037	5.157	27.984
9.	458	480	545	565	593	589	760	1.077	1.378	7.717
10.	0	179	220	565	593	589	760	1.063	1.568	5.537
11.	2.547	2.669	3.028	5.264	6.306	6.771	8.708	11.154	14.250	66.431
12.	458	480	550	677	700	697	931	1.305	1.679	8.787
13.	2.386	2.492	2.859	3.387	4.521	4.496	5.755	7.250	9.261	47.021
14.	815	883	1.053	1.595	1.696	1.687	2.177	2.827	3.600	18.681
15.	0	179	220	353	378	376	520	761	972	3.759
16.	783	819	937	988	1.211	1.204	1.552	2.009	2.560	14.587
17.	912	955	1.087	1.171	1.255	1.248	1.624	2.115	2.700	14.846
18.	654	684	776	833	996	990	1.312	1.834	2.425	12.145
19.	1.904	1.993	2.280	2.399	2.522	2.507	3.236	4.205	5.360	30.784
a.	16.786	17.938	20.581	26.816	30.269	30.595	39.503	51.429	65.700	345.088
b.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.278
c.	1.046	797	716	854	1.892	2.893	2.715	4.143	4.000	20.686
d.	241	159	434	447	0	0	0	0	0	3.930
e.	327	243	0	0	0	0	0	0	0	570
f.	18.400	19.137	21.731	28.117	32.161	33.488	42.218	55.572	69.700	371.552

5. táblázat. A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteinek támogatására kiutalt összegek, 1994–2008, százalékban kifejezve (az éves inflációs rátának megfelelően kiszámítva, a lej 2008-as értékén)

Kisebbség	%														Összesen	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007		2008
Albánok	2,9	3,0	3,2	2,8	2,4	2,2	2,1	2,0	2,1	2,1	2,0	1,9	1,9	2,1	1,8	2,0
Örmények	7,9	6,8	7,4	7,7	7,1	6,3	6,1	5,9	5,8	4,8	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	5,0
Bolgárok	7,1	5,5	6,5	6,0	5,0	4,7	4,9	4,8	4,7	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	4,0
Csehek, szlovákok	4,3	5,1	5,2	5,1	4,9	3,5	3,3	3,3	3,3	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,6
Horvátok	2,1	2,1	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4
Görögök	7,1	7,6	5,8	5,9	3,5	4,0	5,7	5,6	5,5	4,2	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8	4,3
Zsidók	6,4	4,7	5,5	5,9	4,7	4,7	4,6	4,5	4,4	3,6	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,7
Németek	14,3	12,3	12,6	11,6	10,5	7,4	6,2	6,1	6,2	8,7	8,1	8,0	8,0	7,8	7,8	8,1
Olaszok	3,6	3,0	1,9	1,8	3,5	2,9	2,7	2,7	2,6	2,1	2,0	1,9	1,9	2,1	2,1	2,2
Szláv makedónok ¹⁶	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,1	2,1	2,0	1,9	1,9	2,1	2,4	1,6
Magyarok	12,9	11,4	11,6	11,4	9,4	16,1	15,2	14,9	14,7	19,6	20,8	22,1	22,0	21,7	21,7	19,3
Lengyelek	2,9	3,0	3,2	3,1	2,4	2,8	2,7	2,7	2,7	2,5	2,3	2,3	2,4	2,5	2,6	2,5
Romák	5,7	7,6	7,7	9,0	12,3	14,6	14,2	13,9	13,9	12,6	14,9	14,7	14,6	14,1	14,1	13,6
Lipován oroszok	4,3	5,1	5,2	5,1	6,8	4,7	4,9	4,9	5,1	5,9	5,6	5,5	5,5	5,5	5,5	5,4
Rutének ¹⁷	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,1	1,3	1,2	1,2	1,3	1,5	1,5	1,1
Szerbek	5,0	5,1	5,8	6,0	6,2	5,4	4,7	4,6	4,6	3,7	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9	4,2
Tatárok	4,3	4,2	3,5	3,4	5,3	3,2	5,4	5,3	5,3	4,4	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,3
Törökök	0,7	4,2	3,9	3,7	4,7	3,8	3,9	3,8	3,8	3,1	3,3	3,2	3,3	3,6	3,7	3,5
Ukránok	8,6	9,3	8,7	9,3	8,9	11,4	11,3	11,1	11,1	8,9	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2	8,9
Kisebbségek száma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

16 A szláv makedónoknak csak 2001-től utaltak ki alapokat.

17 A ruténeknek csak 2001-től utaltak ki alapokat.

6. táblázat. A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok szervezeteinek támogatására kiutalt összegek, 1994–2008, a lakosság lélekszáma szerint kiszámolva (az éves inflációs rátának megfelelően kiszámítva, a lej 2008-as értékén)

Kisebbség	RON														Éves átlag 1994-2008			
	Lélekszám 2002-es népszámlálás	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006		2007	2008	Összesen 1994-2008
Albánok	520	327	431	444	296	317	525	665	698	819	1.087	1.140	1.133	1.462	2.031	2.212	13.587	906
Örmények	1.780	262	288	298	239	275	439	572	591	674	721	751	747	962	1.251	1.573	9.643	643
Bolgárok	8.092	52	52	57	41	43	72	101	105	120	126	134	133	172	224	285	1.717	114
Csehek, szlovákok	21.137	12	18	17	13	16	20	26	28	32	48	51	51	66	85	108	591	39
Horvátok	6.786	19	24	24	19	23	40	53	55	63	104	112	111	143	186	237	1.213	81
Görögök	6.513	65	89	64	50	38	75	146	153	175	173	180	179	231	300	384	2.302	153
Zsidók	5.870	65	60	67	56	55	100	132	137	155	164	172	171	220	286	365	2.205	147
Németek	60.088	14	15	15	11	12	15	17	18	21	39	41	41	52	67	86	464	31
Olaszok	3.331	64	67	42	30	74	106	137	144	164	170	178	177	228	323	414	2.318	155
Szláv makedónok ¹⁶	731	0	0	0	0	0	0	0	245	301	773	811	806	1.040	1.454	2.145	7.575	947
Magyarok	1.434.377	1	1	1	0	0	1	2	2	2	4	4	5	6	8	10	47	3
Lengyelek	3.671	46	61	63	47	45	95	125	131	150	184	191	190	254	355	457	2.394	160
Romák	535.250	1	1	1	1	2	3	4	5	5	6	8	8	11	14	17	87	6
Lipován oroszok	36.397	7	11	10	8	13	16	22	24	29	44	47	46	60	78	99	514	34
Rutének ¹⁷	262	0	0	0	0	0	0	0	683	840	1.347	1.443	1.435	1.985	2.905	3.710	14.348	1.794
Szerbek	22.518	13	17	18	15	19	29	35	36	42	44	54	53	69	89	114	647	43
Tatárok	24.137	11	13	11	8	15	16	38	40	45	49	52	52	67	88	112	617	41
Törökök	32.596	1	10	8	6	10	14	20	21	24	26	31	30	40	56	74	371	25
Ukránok	61.091	8	12	10	8	10	23	31	33	37	39	41	41	53	69	88	503	34
Kisebbségek száma/ Évi átlag	2.265.147	51	62	61	45	51	84	112	166	195	271	286	285	375	519	657		

7. táblázat. A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgári szervezetek támogatására kiutalt összegek, 1994–2008, százaléklékban és lélekszámban kifejezve
(növekvő sorrendben, a lélekszám alapján kiutalt összeg függvényében, 1994–2008-as évek átlaga)

Kisebbség	Lélekszám, 2002-es népszámlálás	% a kisebbségek- ből	Összesen 1994-2008				éves átlag RON /személy
			% alapkoból	% alapokból / % kisebbségekből	Összesen 1994-2008 RON / személy		
Magyarok	1.434.377	63,32	19,3	0,30	47	3	
Romák	535.250	23,63	13,6	0,58	87	6	
Törökök	32.596	1,44	3,5	2,45	371	25	
Németek	60.088	2,65	8,1	3,06	464	31	
Ukránok	61.091	2,70	8,9	3,31	503	34	
Lipován oroszok	36.397	1,61	5,4	3,37	514	34	
Csehek, szlovákok	21.137	0,93	3,6	3,89	591	39	
Tatárok	24.137	1,07	4,3	4,04	617	41	
Szerbek	22.518	0,99	4,2	4,25	647	43	
Horvátok	6.786	0,30	2,4	7,96	1.213	81	
Bolgárok	8.092	0,36	4,0	11,28	1.717	114	
Zsidók	5.870	0,26	3,7	14,46	2.205	147	
Görögök	6.513	0,29	4,3	15,11	2.302	153	
Olaszok	3.331	0,15	2,2	15,21	2.318	155	
Lengyelek	3.671	0,16	2,5	15,71	2.394	160	
Örmények	1.780	0,08	5,0	63,31	9.643	643	
Albánok	520	0,02	2,0	89,18	13.587	906	
Szláv makedónok	731	0,03	1,6	49,72	7.575	947	
Rutének	262	0,01	1,1	94,18	14.348	1.794	
Összesen	2.265.147						

8. táblázat. A nemzeti kisebbségek alapította szervezetek, egyesületek és alapítványok által benyújtott nyertes projektek száma,¹⁸ melyeket az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatatala ítelt oda, 2005–2008, abszolút számokban és százalékban

	2005	Össz. %	Kisebbségek %	2006	Össz. %	Kisebbségek %	2007	Össz. %	Kisebbségek %	2008	Össz. %	Kisebbségek %	Összesen 2005–2008	Össz. %	Kisebbségek %
Albánok	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Örmények	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Bolgárok	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Csehek, szlovákok	2	2,53	3,13	1	0,84	1,06	0	0,00	0,00	2	2,25	2,90	5	1,39	1,74
Horvátok	0	0,00	0,00	1	0,84	1,06	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	0,28	0,35
Görögök	0	0,00	0,00	1	0,84	1,06	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	0,28	0,35
Zsidók	2	2,53	3,13	1	0,84	1,06	2	2,78	3,28	1	1,12	1,45	6	1,67	2,08
Németek	14	17,72	21,88	12	10,08	12,77	7	9,72	11,48	7	7,87	10,14	40	11,14	13,89
Olaszok	1	1,27	1,56	3	2,52	3,19	2	2,78	3,28	1	1,12	1,45	7	1,95	2,43
Szláv makedónok	0	0,00	0,00	2	1,68	2,13	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	2	0,56	0,69
Magyarok	34	43,04	53,13	56	47,06	59,57	37	51,39	60,66	42	47,19	60,87	169	47,08	58,68
Lengyelek	1	1,27	1,56	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	2	2,25	2,90	3	0,84	1,04
Romák	2	2,53	3,13	0	0,00	0,00	1	1,39	1,64	0	0,00	0,00	3	0,84	1,04
Lipován oroszok	2	2,53	3,13	5	4,20	5,32	5	6,94	8,20	5	5,62	7,25	17	4,74	5,90
Rutének	0	0,00	0,00	1	0,84	1,06	1	1,39	1,64	0	0,00	0,00	2	0,56	0,69
Szerbek	1	1,27	1,56	3	2,52	3,19	3	4,17	4,92	3	3,37	4,35	10	2,79	3,47
Tatárok	0	0,00	0,00	1	0,84	1,06	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	0,28	0,35
Törökök	3	3,80	4,69	3	2,52	3,19	2	2,78	3,28	4	4,49	5,80	12	3,34	4,17
Ukránok	2	2,53	3,13	4	3,36	4,26	1	1,39	1,64	2	2,25	2,90	9	2,51	3,13
Kisebbségek összesen	64	81,01	100,00	94	78,99	100,00	61	84,72	100,00	69	77,53	100,00	288	80,22	100,00
Az interkulturalitás és sokszínűség témáját kutató- és erőforrás központok	11	13,92		19	15,97		7	9,72		13	14,61		50	13,93	
Más szervezetek. Multietnikus jellegű egyesületek és alapítványok	4	5,06		6	5,04		4	5,56		7	7,87		21	5,85	
Végösszeg	79	100,00		119	100,00		72	100,00		89	100,00		359	100,00	

18 A projektek valós száma kicsivel kisebb, a különbség a több kisebbséghez tartozó szövetségekkel együtt kezdeményezett projektek számából ered.

9.táblázat. A nemzeti kisebbségek alapította szervezetek, alapítványok és egyesületek számára az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala által projekt alapon megítélt alapok, 2005–2008, abszolút számokban és százalékban

		2005	Össz. %	Kisebbségek %	2006	Össz. %	Kisebbségek %
1.	Albánok	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
2.	Örmények	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
3.	Bolgárok	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
4.	Csehek, szlávok	30.414,13	1,78	2,44	2.333,33	0,09	0,14
5.	Horvátok	0	0,00	0,00	9.731,00	0,36	0,58
6.	Görögök	0	0,00	0,00	10.416,67	0,39	0,62
7.	Zsidók	30.347,72	1,78	2,44	50.087,00	1,87	2,97
8.	Németek	104.437,76	6,13	8,39	135.333,97	5,05	8,03
9.	Olaszok	12.465,28	0,73	1,00	46.132,53	1,72	2,74
10.	Szláv makedónok	0	0,00	0,00	12.750,00	0,48	0,76
11.	Magyarok	908.888,68	53,33	73,03	1.238.458,47	46,19	73,46
12.	Lengyelek	20.798,88	1,22	1,67	0	0,00	0,00
13.	Romák	41.950,87	2,46	3,37	0	0,00	0,00
14.	Lipován oroszok	22.649,49	1,33	1,82	43.710,07	1,63	2,59
15.	Rutének	0	0,00	0,00	10.000,00	0,37	0,59
16.	Szerbek	26.796,00	1,57	2,15	26.514,00	0,99	1,57
17.	Tatárok	0	0,00	0,00	10.416,67	0,39	0,62
18.	Törökök	23.109,18	1,36	1,86	45.816,67	1,71	2,72
19.	Ukránok	22.649,49	1,33	1,82	44.147,67	1,65	2,62
a.	Kisebbségek összesen	1.244.507,47	73,02	100,00	1.685.848,05	62,88	100,00
b.	Az interkulturalitás és sokszínűség témáját kutató- és erőforrásközpontok	379.716,12	22,28		525.457,98	19,60	
c.	Más szervezetek. Multietnikus jellegű egyesületek és alapítványok	80.196,10	4,71		469.909,15	17,53	
d.	Végösszeg	1.704.419,69	100,00		2.681.215,18	100,00	

9. táblázat (folytatás)

	2007	Össz. %	Kisebbségek %	2008	Össz. %	Kisebbségek %	Összesen 2005-2008	Össz. %	Kisebbségek %
1.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
2.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
3.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
4.	0	0,00	0,00	24.037,50	0,96	1,31	56.784,96	0,64	0,88
5.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	9.731,00	0,11	0,15
6.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	10.416,67	0,12	0,16
7.	54.996,00	2,75	3,33	30.000,00	1,20	1,63	165.430,72	1,86	2,58
8.	125.354,58	6,27	7,59	156.840,50	6,25	8,53	521.966,81	5,87	8,13
9.	78.000,00	3,90	4,72	40.000,00	1,59	2,18	176.597,81	1,99	2,75
10.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	12.750,00	0,14	0,20
11.	1.034.765,73	51,72	62,66	1.147.237,71	45,75	62,43	4.329.350,59	48,68	67,44
12.	0	0,00	0,00	24.037,50	0,96	1,31	44.836,38	0,50	0,70
13.	39.489,64	1,97	2,39	0	0,00	0,00	81.440,51	0,92	1,27
14.	171.851,24	8,59	10,41	169.440,00	6,76	9,22	407.650,80	4,58	6,35
15.	13.656,24	0,68	0,83	0	0,00	0,00	23.656,24	0,27	0,37
16.	63.440,00	3,17	3,84	65.000,00	2,59	3,54	181.750,00	2,04	2,83
17.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	10.416,67	0,12	0,16
18.	62.503,20	3,12	3,78	137.368,00	5,48	7,47	268.797,05	3,02	4,19
19.	7.428,00	0,37	0,45	43.800,00	1,75	2,38	118.025,16	1,33	1,84
a.	1.651.484,63	82,54	100,00	1.837.761,21	73,28	100,00	6.419.601,36	72,18	100,00
b.	273.101,10	13,65		505.855,25	20,17		1.684.130,45	18,93	
c.	76.267,67	3,81		164.240,00	6,55		790.612,92	8,89	
d.	2.000.853,40	100,00		2.507.856,46	100,00		8.894.344,73	100,00	

10. táblázat. A nemzeti kisebbségek alapította szervezetek, alapítványok és egyesületek számára kiutalt alapok, amelyeket projekt alapon ítéltek oda az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala, százalékban és fejszámában kiszámítva (növekvő sorrendben, a fejszám alapján kiutalt összeg függvényében, 2005–2008-as évek átlaga)

Kisebbség	2002-es népszámlálási adatok	% kisebbségekből	Összesen 2005 – 2008	% alapok	% alapok / % kisebbségekből	Összesen 2005–2008 RON/személy	Évi átlag RON/személy
Albánok	520	0,02	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
Örmények	1.780	0,08	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
Bolgárok	8.092	0,36	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0
Romák	535.250	23,63	81.440,51	1,27	0,05	0,2	0,04
Tatárok	24.137	1,07	10.416,67	0,16	0,15	0,4	0,1
Horvátok	6.786	0,30	9.731,00	0,15	0,51	1,4	0,4
Görögök	6.513	0,29	10.416,67	0,16	0,56	1,6	0,4
Ukránok	61.091	2,70	118.025,16	1,84	0,68	1,9	0,5
Csehek, szlovákok	21.137	0,93	56.784,96	0,88	0,95	2,7	0,7
Magyarok	1.434.377	63,32	4.329.350,59	67,44	1,06	3,0	0,8
Szerbek	22.518	0,99	181.750,00	2,83	2,85	8,1	2,0
Törökök	32.596	1,44	268.797,05	4,19	2,91	8,2	2,1
Németek	60.088	2,65	521.966,81	8,13	3,07	8,7	2,2
Lipován oroszok	36.397	1,61	407.650,80	6,35	3,95	11,2	2,8
Lengyelek	3.671	0,16	44.836,38	0,70	4,31	12,2	3,1
Szláv makedónok	731	0,03	12.750,00	0,20	6,15	17,4	4,4
Zsidók	5.870	0,26	165.430,72	2,58	9,94	28,2	7,0
Olaszok	3.331	0,15	176.597,81	2,75	18,71	53,0	13,3
Rutének	262	0,01	23.656,24	0,37	31,86	90,3	22,6
Összesen	2.265.147		6.419.601,36	100,00			